

ved ikke, hvorfor det skulde være mere haarrejsende — det ærede Medlem brugte Udtrykkene umuligt og utænkeligt —, at der bliver anstillet Undersøgelser mod en Mand, fordi man har haft god Grund til at antage, at han paa det paagældende Punkt havde forset sig i overordentlig høj Grad, end det vilde være i andre Tilfælde.

Naar det ærede Medlem, saa vidt jeg forstod ham, mente, at der efter Forordning 1. Juni 1832 § 8 kun kunde blive Tale om at gribe ind i det Tilfælde, at en Købmand kom og vilde have en notariel Udskrift for at kunne fremlægge den i Retten, er jeg ikke ganske sikker paa, at han har Ret. Jeg skulde efter den i øvrigt ikke meget udformede eller vidtrækkende Bestemmelse tro, at Øvrigheden ogsaa maatte gribe ind, naar f. Eks. en afskediget Employé gik hen og sagde: det og det mangler.

P. G. C. Jensen: Maa jeg dertil sige, at det forekommer mig at være ganske klart, at efter den Opfattelse, der gjordes gældende fra Ministerens Side, maa et af to være Tilfældet: enten skal Lovens Overholdelse paases af Øvrigheden, og saa maa det ske, som Ministeren udtalte, at man maa gaa til alle og forlange at se deres Bøger, eller ogsaa maa Forholdet være det, at kun naar Dokumentet, Bøgerne falde i Øvrighedens Hænder paa naturlig Maade, gøres der Ansvar gældende. Den Mellemvej, det Tilfælde, som Ministeren antydede — for øvrigt paa Foranledning af det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Tvede) —, at en Employé i en Forretning for at hævne sig vilde gøre Anmeldelse, og at man saa vilde gribe ind, tror jeg ikke, man kan nævne i denne Sammenhæng; thi der var ingen Øvrighed, der vilde gøre det. Hvis en afskediget Mand, en Lærling eller en Kommiss, vilde henvende sig til Politiet og gøre Anmeldelse, vilde Politiet efter den gældende Ret absolut ikke sætte sig i Bevægelse. Politiet vilde sige: Det kommer ikke os ved, vi have aldeles ikke noget med den Sag at gøre! Den gældende Ret er ganske sikkert den, at man kun griber ind, hvor man faar fat i Dokumenterne. Naturligvis ikke — det har jeg heller ikke sagt — udelukkende i det Tilfælde, at

man skal have en notarialiter bekræftet Udskrift. Jeg nævnede det kun som et Eksempel; og jeg nævnede i øvrigt et andet Eksempel, nemlig det, at man under kriminel Undersøgelse i anden Anledning fik fat i Bøgerne, eller at disse af andre Grunde skulde bruges af Offentligheden. Som et Analogon til, at der kun kunde være Tale om at gribe ind, naar Øvrigheden faar Dokumenterne i Hænde ad naturlig Vej, om jeg saa maa sige, nævnede jeg, at saaledes er Forholdet ogsaa med Hensyn til den overordentlig vigtige Statsindtægt, der hedder Stempelafgift. Der er jo ikke Tale om, at man kan komme og inkvirere, om et Dokument er skrevet paa stemplet Papir eller ikke. Det er vist gaaet ikke faa af de ærede Herrer saaledes, at en eller anden af deres gode Venner er kommen til dem i en snæver Vending og har sagt: Laan mig 100 Kr., og det have de gjort uden at have noget Stempelpapir ved Haanden; de have skrevet paa et løst Stykke Papir. Den Slags Ting sker daglig og kan umulig undgaas. Dokumentet er naturligvis stempelpligtigt, men det er jo kun en frygtelig Ulejlighed at faa det stemplet. Det kan stemples med 5 eller 15 Øre, og at sende nogen i Byen for at hente Stempelmærket er en besværlig Ting; og skal man oven i Købet, naar man ikke har Stempelpapir ved Haanden, betale 33 Øre til Sognefogeden eller Øvrigheden for at faa Stempelmærket kasseret, er det en ret ubehagelig Ting. Men den Slags Ting tænker man ikke paa, det regnes ikke for noget. Kun naar Dokumentet fremlægges i Retten, eller Øvrigheden faar fat i det ad naturlig Vej, ad Øvrighedsvejen, om jeg saa maa sige, skal det paases af Øvrigheden, at Stempling finder Sted, og kun da gør man Ansvar gældende mod vedkommende. Det er ganske det samme Princip, der hidtil har været fulgt i de her omhandlede Forhold; det er det samme Princip, jeg ønsker gjort gældende i Fremtiden, og jeg mener, at det nødvendigvis maa udtrykkelig fastsættes i Loven, at det er Meningen.

Ministeren for Handel og Søfart (Weimann): Maa jeg tillade mig at henvise til § 784 i Lov af 26. Marts forrige